

para inuiakatigîgtut ingmîkôrutekara-luardluta pâsekatiġingnek pissariakartok, ârkiagiġdlune inôkatigîsagâine.

sôruname mânîlerdlune ilakútat nunnardlo erkaerkajânartakaut, kitornatdle mikinerinit, âmalume avdlame sulivfekartínane uviussup atorfekarnera píssutauvdlune, nunavtínut túngagaluartok Danmarkimîtariakarsimavunga. ningiûvdlune sâvfigssailekinángilak saniatigutdlume alikutagssat avdlatdlo ússernartorsiuvfiusínaussut amigautáungekalutik. pekatiġġfingne ilaussortaunek, avdlatdlo sokutigissat pivfigssakarfiginiartariakardlutik. mânîlernivnilo pilersimassut arddlagdlit taisínauváka – sôrdlo radiokut kalâtdlisut tusâsínauleravta – kalâtdlinik nâlagiartunik ornigakarsínauvdluta – tamánalume píssutauvok áipamik kâmagtornekarnekk pissarsimagâine. misigissarsimángilangame ningiutut igdlume mátúsimassutut inûsimanivne. periarfigssakaráine sâgfigssat ikíngekaut uvdlutdle súkavatdlárnere pissûvdlutik kajaivfigissaraluit tamarmik orningnek ajornartardlutik.

okarsínauvungame kalâtdlip Danmarkimînera âma patsisigssakardluartok, ilakútat ilisarisimassatdlo tikítarne-risigut – âmame kangânitdle atakatiġġnerput pivdlugo sule ardlakartugut misigisimagavtigo pissariakartutut.

nunagilersimassak sungiutdlugo nuánerpok, taimáikaluartordle píngorsarfik nunavtalo avdláussutai puigortariakángitdlat. nunarput inuilo atássutekarfigiuar-tariakarput kalâliuvdlune ungasigsumíkaluaráinilûnit. avkutíme sivikitsuínarmik atûtalerput, agdlât telefoníkut atássute-kardluta kanigtutut misigisimalerneruvugut. mátusimagaluaruvtame avámut sangminata iluakutáungilak, avdlanutdle inuiangnut ataguvta pekatauvdluta ímaka nakôkutigisínauvarput tatigekatiġġdluta ingerdlasínauguvta. nâmigig-taitdliornerínardle atúsaguvtigo ajorissavutdlo iluarsisínaunagit nâmagsissakarsínáungilagut igdluatungáinait uparuartordlugit písagaluaruvta.

taimáinak misigissama ilait tusardliúpâka.

Dansk gift og bosat i Danmark

af Julie Olsen

Det at skulle beskrive forskellen ved at være dansk eller grønlandsk gift forekommer mig ikke at være nogen helt nem opgave, idet jeg kun har prøvet at være dansk gift; men da begge mine forældre

er grønlandere, mener jeg, at jeg har et sammenligningsgrundlag.

Da jeg kort efter 2. verdenskrig kom til Danmark for første gang, blev jeg i overensstemmelse med datidens regler

anbragt hos en familie som et medlem af denne med den hensigt at lære livet hernede i Danmark bedre at kende. Da jeg havde fået lært noget mere dansk og vænnet mig lidt til livet hernede, kom jeg på handelsskole, hvor jeg havde en god tid, men glad var jeg alligevel, da jeg efter godt et par år i Danmark tog tilbage til Grønland.

Som det er tilfældet med de fleste dansk-grønlandske ægteskaber, mødte jeg min mand i Grønland. Da vi imidlertid kun levede som ægtefolk ca. 1½ år i Grønland, er det naturligvis meget begrænset, hvad jeg kan erindre fra den tid. Mit egentlige virke som husmor kom altså til at foregå i Danmark og tilmed i en ret ung alder med tilsvarende manglende erfaring. I den første tid kom mit tidligere Danmarks-ophold mig en del til gode, og i denne forbindelse vil jeg pege på den store fordel, det altid vil være, når man skal bosætte sig i et fremmed land (hvad det danske miljø trods alt må siges at være for en grønlænder), at man har blot et lille forhåndskendskab til landet i forvejen, dets sæder, skikke o. s. v. Takket være hjælpsomhed både fra min mands og fra min egen familie, som i perioder opholdt sig her i Danmark, samt fra gode venner og bekendte gik det hele egentlig meget nemmere, end man kunne forvente, synes jeg. Hertil skal dog indskydes, at så længe man er ung, har man et friskere syn på tingene uden ret mange bekymringer. Senere har jeg undret mig over, hvor mange ting jeg egentlig burde have kendt mere til, da jeg fik de mange daglige ting mere ind på livet.

Da vi fik børn, ønskede jeg naturlig-

vis at give dem den opvækst, som jeg fandt måtte være den bedste for dem, d. v. s. så vidt muligt at lade dem vokse op i den samme ånd, som herskede i mit barndomshjem. Som det var naturligt, tog jeg, som jeg tror, det bedste af, hvad jeg lærte af nyt i Danmark, med ind i børnenes opvækst. For at børnene kunne blive deres grønlandske afstamning bevidst, fortalte jeg dem om, hvor min familie kom fra. Grønlandsk talte vi også, dog mest ved at synge børnesange på grønlandsk, men her opstod der vanskeligheder, da børnene begyndte at lege med andre børn, bl. a. i skolen. Der havde jeg, som mange andre grønlændere sikkert også har gjort det, forestillet mig og tillige ønsket, at børnene lærte grønlandsk sideløbende med dansk. Men som tiden gik, kunne jeg godt se problemerne fra børnenes side, som følte det direkte på deres egen krop. Det at se anderledes ud eller være anderledes end andre børn, er det værste, der kan overgå en. Senere har det vist sig, at børnene egentlig er kede af, at de ikke har fået lært grønlandsk. Et forhold, der også har spillet ind her, er, at vore børn alle har lært andre fremmede sprog i skolen, hvorfor der simpelthen ikke har været tid og kræfter til at lægge det grønlandske oveni. Det kan senere medføre, at de føler sig fremmede overfor familien i Grønland eller modsat.

Efter mit eget skøn er jeg faldet godt til i mit såkaldte andet fædreland. Der mangler ikke tilbud om deltagelse i forskellige aktiviteter, hvis man ellers har tid og lyst. Fristelser er der også nok af; langt flere, end man oplever i Grønland, specielt hvis man bor i København. End-

videre har man som grønlænder gode muligheder for at deltage i foreningslivet i de grønlandske foreninger, hvor man kan træffe landsmænd og venner. En anden adspredelse, der er en nydannelse, mens jeg har levet i Danmark, er den ugentlige grønlandske radioavis, der sendes på et af de danske programmer. Herudover kan nævnes gudstjenester på grønlandsk rundt i landet. Alt dette har jeg gode muligheder for at deltage i, takket være, at jeg får opbakning af min mand, så jeg ikke føler mig isoleret i hjemmet udelukkende i husmoderens rolle. Ja, somme tider kan dagene slet ikke slå til på grund af alt det, man gerne vil nå.

En anden ting, der også kan nævnes, er den betydning grønlændere, som bor her i landet, har for de landsmænd, specielt indenfor familien, der kommer til Danmark.

Opholdet har jeg været glad for, selv

om ens tanker naturligvis tit er gået derhen, hvor man kommer fra. Trods den store afstand fra Grønland føler jeg stadig stor tilknytning til mit land og glæder mig over de store trafikale forbedringer, der har fundet sted mellem Grønland og Danmark. Efter min mening er det en styrke for vort land at være blevet mere åbent udadtil med de bedre kommunikationsmidler. Det er vigtigt, at vi har tillid til hverandre for at kunne overvinde vore vanskeligheder. Vi må nemlig som grønlændere erkende, at vort land i disse tider gennemgår en hektisk udvikling, som har en del slagside af menneskelig art. Derfor er det uhyre vigtigt, at vi får øjnene op for, hvad der foregår i denne vanskelige tid og begynder at kritisere og diskutere således, at vi i fællesskab kan forsøge at løse de problemer, der er i det grønlandske samfund i dag.